

OKRESNÁ PROKURATÚRA SVIDNÍK
Sovietskych hrdinov 200, 089 01 Svidník

Číslo: Pv 91/19/7712-41
EEČ: 2-60-65-2020

Svidník 18.03.2020

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. XXXXX

Trestný čin: prečin: nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Svidník

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku **postupujem** vec trestného stíhania obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX 495/7, 089 01 XXXXX, Slovensko

vázba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: nebezpečné vyhrážanie podľa § 360 odsek 1, odsek 2 písmeno b Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

na tom skutkovom základe, že:

dňa 14.03.2019 v čase okolo 22:30 hod. vo Svidníku, na Ul. XXXXX č. 495/7 vo výťahu bytového domu po predchádzajúcej hádke chytil svoju manželku XXXXX pod krk, vulgárne jej nadával a vyhrážal sa jej, že ju zabije a prejde autom a následne v bytovej jednotke na druhom poschodí v kúpeľni uvedeného bytového domu ju hodil do vane a snažil sa ju sprchovať studenou vodou, kde po tomto konaní z jeho strany XXXXX vybehla na chodbu pred bytovú jednotku, odkiaľ po nej chodil topánku a fyzickou silou sa ju snažil vtiahnuť späť do bytovej jednotky v dôsledku čoho bola nútená pre jeho agresívnym správaním ujsť na políciu, čím takto svojim konaním u nej vzbudil dôvodnú obavu o jej život a zdravie,

Okresnému úradu XXXXX, odboru všeobecnej vnútornej správy,

lebo výsledky skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom.

Odôvodnenie:

Uznesením povereného príslušníka PZ Obvodného oddelenia PZ XXXXX Okresného riaditeľstva PZ vo Svidníku ČVS: ORP-70/SK-SK-2019 z 15.03.2019 bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. poriadku začaté trestné stíhanie pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zákona. Uznesením povereného príslušníka PZ Obvodného oddelenia PZ XXXXX Okresného riaditeľstva PZ vo Svidníku ČVS: ORP-70/SK-SK-2019 z 31.05.2019 bolo podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vznesené obvinenie XXXXX pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona.

Dňa 28.02.2020 bol tunajšej prokuratúre povereným príslušníkom PZ predložený vyšetrovací spis spolu s návrhom na podanie obžaloby na obvineného XXXXX pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona.

V priebehu skráteného vyšetrovania poverený príslušník PZ vypočul obvineného XXXXX, svedkyňu – poškodenú XXXXX, svedkov, XXXXX, XXXXX, Bibiánu Sorgerovú, XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX.

Obvinený XXXXX spáchanie skutku poprel. Priznal, že sa s manželkou pohádala kvôli jej neskorému príchodu domov zo školskej akcie, a to pod vplyvom alkoholu, ale jednalo sa len o niekoľko sekúnd trvajúcu hádku, aká je medzi manželmi bežná. Manželke sa nevyhrážal zabitím, fyzicky ju nenapadol a ani jej vulgárne nenadával.

Svedkyňa – poškodená XXXXX bola vypočutá po začatí trestného stíhania pre daný trestný čin. Vo svojej výpovedi uviedla, že ako učiteľka školy sa dňa 14.03.2019 zúčastnila školskej akcie organizovanej pre učiteľov. Už v priebehu tejto akcie dostávala od manžela smsky, aby šla domov, vulgárne smsky a iné. Keď prišla domov fyzicky ju napadol a tam už vedela, že, ak to nejako neukončí asi sa niečo stane, a tak utekala na políciu. Manžel ju ťahal za vlasy, chcel ju strčiť do vane a oblievať ju studenou vodou. Následne s ním vyšla vonku na chodbu, on zavrel dvere, nechcel ju pustiť dnu, a preto šla na políciu. Manžel v amoku vykrikoval hocičo, že ju prejde autom. Je chorobne žiarlivý a neovládateľný keď sa dostane do amoku. Manžel ju teda neustále ťahal za vlasy, hádzal ňou, ťahal ju po byte, ale keď sa jej podarilo ujsť na chodbu asi sa zľakol, že to budú počuť susedia, tak ju už nechal na pokoji. Keďže sa ho bála šla na políciu. V čase výsluchu už z manžela nepociťovala obavy a momentálne sa všetko upokojilo.

Následne bolo dňa 12.07.2019 tunajšej prokuratúre doručené písomné vyjadrenie svedkyne – poškodenej XXXXX, v ktorom menovaná uviedla, že jej manželovi bolo vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona, nakoľko dňa 14.03.2019 v čase okolo 22:00 hod. po jej príchode domov zo školskej akcie ju začal podozrievať z nevery. Vznikla medzi nimi situácia, keď manžel začal zvyšovať hlas a vulgárne nadávať. Z jej výpovede vykonanej pred policajtom síce vyplýva, že sa jej manžel vyhrážal zabitím, avšak s odstupom času, bez stresu a napätia si opätovne premieňa túto situáciu a dostáva sa do pochybností, či sa jej manžel naozaj vyhrážal zabitím, t.j. prejdením autom. V čase konfliktu bola v strese z toho, že v tom čase ich deti spali a v bytovom dome bol nočný klud a bolo jej trápne, že ruší nočný klud. Kvôli rýchlemu ukončeniu tejto situácie utekala na políciu oznámiť manželove

počínanie. Z jeho hlučného správania bola v šoku, bála sa ho a nechcela, aby ich deti videli túto situáciu. Podľa jej vyjadrenia ich manželstvo nie je ideálne, avšak obaja pracujú a majú v starostlivosti školopovinné deti. Manžel sa vzorne stará o výchovu detí a materiálne zabezpečenie rodiny. Aj po rokoch manželstva nemôže povedať, že ich manželstvo neplní svoj význam a že sa nemajú radi.

Svedkyňa – poškodená pri svojej výpovedi po vznesení obvinenia využila svoje právo a odmietla vo veci vypovedať.

Svedkyňa – poškodená bola takisto podrobená vyšetreniu znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, ako aj znalcom z odboru psychológie.

Zo znaleckého posudku č. 231/2019 XXXXX, znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria vyplynulo, že poškodená pred inkriminovanou dobou netrpela na žiadnu duševnú poruchu ani chorobu. Aktuálne svedkyňa netrpí na žiadnu duševnú poruchu ani chorobu, ktorá by bola prechodného alebo trvalého charakteru. Menovaná po psychickej stránke netrpela ujmu na zdraví, jej terajší zdravotný stav po psychickej stránke je kompenzovaný a nevyžaduje si práceneschopnosť. Znalkyňa nezistila vyšetrením u poškodenej žiadnu duševnú chorobu ani poruchu, ktorá by bola v príčinnej súvislosti s vyšetrovaným trestným činom, eventuálne iným trestným činom.

Zo znaleckého posudku č. 13/2019 XXXXX, znalkyne z odboru psychológia okrem iného vyplynulo, že všeobecná, ako aj špecifická vierohodnosť výpovede poškodenej sa javí ako primeraná a dostačujúca, nie sú prítomné také prejavy či znaky, ktoré by nasvedčovali pre účelové klamstvo či fabulovanie.

Svedkovia XXXXX, Ján Fek, Bibiána Sorgerová, XXXXX a XXXXX, t.j. susedia obvineného a poškodenej nevedeli uviesť žiadne podstatné okolnosti vo vzťahu k spáchanému skutku, manželstvo obvineného a poškodenej vnímajú ako bezproblémové a nikdy neboli svedkom ich hádky či fyzického napadnutia poškodenej obvineným.

Svedok XXXXX, syn obvineného a poškodenej uviedol, že v čase spáchaného skutku spal a nič nepočul, ale ak by sa niečo medzi jeho rodičmi dialo, určite by ho to zobudilo. Podľa jeho názoru majú jeho rodičia bezproblémový vzťah, je pravdou, že sa niekedy pohádajú, ale jedná sa len o hádky týkajúce sa bežných rodinných vecí a po hádke sa jeho rodičia vždy rýchlo medzi sebou udobria. Takisto nikdy nevidel, aby medzi nimi došlo k násilnému fyzickému kontaktu.

Svedkyňa XXXXX, ako triedna učiteľka dcéry obvineného a poškodenej XXXXX nevedela uviesť žiadne skutočnosti ohľadom spáchaného skutku a na XXXXX nezaznamenala žiadne zmeny v jej správaní, je milej a veselej povahy.

Svedok XXXXX, ako triedny učiteľ syna obvineného a poškodenej XXXXX uviedol, že na menovanom nezaznamenal žiadne zmeny v jeho správaní, je to spoločenský a bezproblémový typ študenta. Zároveň dodal, že sa pozná s rodinou Barančíkových, navštevujú sa a chodia na spoločné lyžiarske pobyty. V danom čase nepostrehol žiadne zmeny ani v správaní manželov Barančíkových.

Za účelom objasnenia spáchaného trestného činu, poverený príslušník PZ do vyšetrovacieho spisu takisto zabezpečil znalecký posudok č. 28/2019 z odboru psychológie, znalecký posudok č. 220/2019 z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria vo vzťahu k obvinenému, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, správu Sociálnej poisťovne, správu o povesti obvineného, charakteristiky školy, odpis registra trestov a výpis z ústrednej evidencie priestupkov MV SR.

Podľa záverov znaleckého posudku č. 220/2019 XXXXX, znalkyne z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, obvinený v čase spáchania skutku netrpel a ani toho času netrpí na žiadnu duševnú chorobu alebo poruchu v zmysle psychózy, ktorá by mala vplyv na jeho rozpoznávacie a ovládacie schopnosti. Obvinený nebol doteraz nikdy ambulantne ani ústavne psychiatricky liečený. Pri vyšetrení obvineného znalkyňa zistila plne zachovaný kontakt s objektívnou realitou bez psychotických porúch, ktoré by mohli byť podkladom pre patologickú motiváciu konania.

Podľa záverov znaleckého posudku č. 28/2019 XXXXX, znalkyne z odboru psychológia, obvinený nie je z psychologického hľadiska spontánne agresívna osobnosť, ale pokiaľ sa skutok stal, na jeho vzniku zohrávala popri jeho zvýšenej tendencii k podozrievavosti, nedôverčivosti a žiarlivosti, významnú úlohu dlhodobou zneisťujúca, stresujúca situácia medzi manželmi. Obvinený bol v matrimoniálnom zväzku po dlhšiu dobu v strese na základe podozrení z manželkinej nevery a na základe jej správania sa prežíval bezmocne pri „strate kontroly“ vo vzťahu. Obava zo straty vzťahu s pocitmi krivdy, vzťahovačnosti a nespravodlivosti pri popísanej povahe menovaného mohla hypoteticky determinovať inkriminované správanie.

Obvinený XXXXX doposiaľ nebol súdne trestaný a nedopustil sa žiadneho priestupku.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, pracovisko XXXXX vyplýva, že s rodinou obvineného úrad nikdy nepracoval, úrad neevidoval dokumentáciu maloletého dieťaťa a úrad nedisponuje ani podnetmi na rodinu, ktorými by sa následne zaoberal. V zmysle dožiadania Obvodného oddelenia PZ XXXXX o podanie správy, úrad vykonal prešetrenie rodinných, bytových a sociálnych pomerov, keďže sa v rodine nachádza maloleté dieťa. Na základe prešetrených pomerov v domácnosti maloletej bolo zistené, že rodičia majú vytvorené vhodné bytové, rodinné a sociálne podmienky. Neboli zistené nedostatky starostlivosti o maloletú. Rodina žije usporiadaným životom, partnerské problémy si vyriešili medzi sebou. Radi by na všetko, čo sa stalo zabudli a už to neriešili.

Vo všeobecnej rovine je potrebné uviesť.

Prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona sa dopustí ten, kto sa inému vyhráža smrťou, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu a spácha taký čin na chránenej osobe – blízkej osobe.

Objektívna stránka trestného činu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 TZ spočíva vo vyhrážaní sa inému smrťou, ťažkou ujmovou na zdraví alebo inou ťažkou ujmovou, a to takým spôsobom, že to môže vzbudiť dôvodnú obavu.

Následkom prečinu nebezpečného vyhrážania je pôsobenie samotnej vyhrážky (ktorá však musí byť vážne mienená, avšak nie z hľadiska úmyslu jej naplnenia, ale z hľadiska úmyslu jej vyslovenia, teda že ju človek chcel vysloviť a mala pôsobiť ako vyhrážka). Zároveň pôsobenie vyhrážky ako následok musí byť taký, že je spôsobilý vzbudiť dôvodnú obavu z naplnenia tejto vyhrážky, resp. nejakej jej varianty. V tejto skutkovej podstate je totiž obligatórnou zložkou objektívnej stránky aj spôsob spáchania trestného činu, ktorý musí byť taký, aby z neho vyplynul obligatórny následok, a to možnosť vzbudenia dôvodnej obavy.

Naproti tomu o vyhrážku, ktorá je spôsobilá vzbudiť dôvodnú obavu z jej naplnenia nejde najmä (demonštratívny výpočet), ak je vyhrážka povedaná takým spôsobom, že je nepravdepodobné, že ju vyhrážajúca sa osoba naplní, pretože buď na to nemá predpoklady alebo samotná intenzita vyhrážky je slabá, resp. nie je úplne myslená vážne.

Samotná vyhrážka musí byť mienená vážne, avšak nie z hľadiska úmyslu jej naplnenia, ale z hľadiska úmyslu jej vyslovenia, teda že ju človek chcel vysloviť a mala pôsobiť ako vyhrážka. Zároveň úmysel musí smerovať k takému spôsobu vyjadrenia vyhrážky, aby bol spôsobilý vyvolať dôvodnú obavu z tejto vyhrážky. Preto vyhrážkou nie sú prejavy myslené zo žartu alebo v nadnesenom význame. O vyhrážku nejde ani v tých prípadoch, keď človek v bežnom hneve alebo v inej bežnej komunikácii použije z hľadiska slovného výkladu vyhrážku, avšak z celého kontextu je jasné, že človek tento prejav nemyslel tak, že by ho chcel realizovať, ani tak, že by chcel v adresátoch tohto prejavu vyvolať skutočnú obavu z možnosti realizácie tejto vyhrážky.

Pri danom prečine vždy treba brať do úvahy okolnosti konkrétneho prípadu, spoločné správanie páchatel'a a obeť pred spáchaním a po spáchaní činu nevynímajúc. Prihliadať je potrebné aj na to, ako subjektívne pociťuje ujmu ten, voči ktorému vyhrážka smeruje. Na vyvodenie trestnej zodpovednosti za predmetný prečin sa obligatórne nevyžaduje reálne fyzické pôsobenie ujmy, avšak musí ísť o vyhrážku alebo iné konanie takej intenzity a „kvality“, že dôvodne vzbudzujú obavu o život (zdravie) iného, pretože reálne hrozí, že dôjde bezprostredne k ich uskutočneniu. V tejto súvislosti je preto potrebné, aby bolo vyhrážanie starostlivo hodnotené, pretože toto je potrebné dôsledne odlišovať od prejavov, pri ktorých síce boli použité „silné slová“, ale tieto neboli postavené na reálnych základoch, a teda neboli spôsobilé vzbudiť u inej osoby dôvodnú obavu o jej život.

Pri posudzovaní vyhrážky smrťou, ťažkou ujmovou na zdraví alebo inou ťažkou ujmovou je dôležité posúdiť, aké konkrétne vyhrážky páchatel' použil, ako sa pritom celkove správal, či nechytal do ruky nejaké predmety a nenaznačoval tak úmysel uskutočniť svoje hrozby alebo či nešlo len o hrozby, ktoré neboli vážne myslené a pod. Mali by byť tiež vykonané aj dôkazy na objasnenie povahy páchatel'a v tom smere, či je schopný dopustiť sa násilného konania a či teda jeho hrozby mohli vzbudiť odôvodnenú obavu. V tomto smere by mohlo prispieť k objasneniu veci či sa páchatel' dopustil v minulosti násilného protiprávneho konania a za akých okolností.

Zohľadniac všetky vyššie uvedené okolnosti uvádzam, že po preštudovaní vyšetrovacieho spisu som sa nestotožnila s návrhom povereného príslušníka PZ na podanie obžaloby na obvineného XXXXX pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zákona. V danom prípade totiž nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zákona ani iného trestného činu uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona.

Nenaplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu nebezpečného vyhrážania je dané povahou, intenzitou a „kvalitou“ vyhrážky, ako aj ostatnými okolnosťami, za ktorých došlo k spáchaniu skutku. K spáchaniu skutku totiž malo dôjsť po vzájomnej hádke obvineného a poškodenej týkajúcej sa neskorého príchodu poškodenej domov. Svedkyňa – poškodená pri svojej výpovedi uviedla, že ju manžel fyzicky napadol a popritom vykrikoval hocičo a že ju prejde autom. Svedkyňa – poškodená na lekárske ošetrenie nešla a vo vyšetrovacom spise sa nenachádzajú žiadne dôkazy o tom, že by jej boli spôsobené nejaké zranenia v súvislosti s konaním obvineného. Aj podľa záverov znaleckého posudku č. 28/2019, obvinený nie je z psychologického hľadiska spontánne agresívna osobnosť. Znalkyňa zároveň skonštatovala, že pokiaľ sa skutok stal, na jeho vzniku zohrávala významnú úlohu popri jeho zvýšenej tendencii k podozrievavosti, nedôverčivosti a žiarlivosti, aj dlhodobu zneisťujúcu, stresujúcu situáciu medzi manželmi. Vyhrážka vyslovená obvineným (že poškodenú prejde autom) má tak povahu vyhrážky vyslovenej obvineným v hneve, ako vyvrcholenie vzájomného konfliktu medzi obvineným a poškodenou, o vznik ktorého sa v podstatnej miere pričínila žiarlivosť obvineného, v dôsledku ktorej bol obvinený dlhodobu v manželskom zväzku v strese, čo skonštatovala vo svojom znaleckom posudku č. 28/2019 aj znalkyňa XXXXX. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nie je možné považovať vyhrážku obvineného za vyhrážku takej „kvality“ a intenzity, že by bola spôsobilá vzbudiť dôvodnú obavu z jej naplnenia, a teda nie je možné vyvodit' trestnoprávnu zodpovednosť páchatel'a za daný trestný čin.

Konanie obvineného XXXXX by však bolo možné posúdiť ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, o ktorom je príslušný rozhodovať Okresný úrad XXXXX, odbor všeobecnej vnútornej správy.

Aj napriek tomu, že obhajca obvineného pri záverečnom preštudovaní vyšetrovacieho spisu vzhľadom na dôkaznú núdzu navrhol zastaviť trestné stíhanie obvineného XXXXX, poukazujem na to, že poškodená síce v písomnom vyjadrení z 12.07.2019 uviedla, že si už nie je istá, či sa jej manžel skutočne vyhrážal, nakoľko bola v čase konfliktu s manželom v strese, avšak pochybnosť o tom či došlo k spáchaniu skutku je vyvrátená závermi znaleckého posudku č. 13/2019, podľa ktorých špecifická vierohodnosť výpovede, t.j. vierohodnosť výpovede poškodenej sa javí ako primeraná a dostačujúca, nie sú prítomné také prejavy či znaky, ktoré by nasvedčovali pre účelové klamstvo či fabulovanie. Zároveň poškodená v tomto písomnom vyjadrení potvrdila, že manžel sa správal hlučne a minimálne vulgárne nadával.

Nad rámec uvedeného dodávam, že výsluch svedkyne – poškodenej XXXXX uskutočnený po začatí trestného stíhania, ako jediný usvedčujúci dôkaz, nebol vykonaný kontradiktórnym spôsobom, t.j. po vznesení obvinenia, a teda by ani nemohol byť podkladom pre prípadné podanie obžaloby prokurátorom (viď stanovisko č. 30, Zbierka stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 4/2010).

Podľa § 214 ods. 1 Tr. poriadku prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správnym deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní.

Podľa § 214 ods. 2 Tr. poriadku policajt postúpi vec inému orgánu, iba ak vo veci nebolo vznesené obvinenie.

Vychádzajúc z uvedeného bolo preto potrebné rozhodnúť tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 214 ods. 4 Tr. poriadku)

JUDr. Alena Barabášová
prokurátorka